

Päihdepalvelut yhteisten palvelujen näkökulmasta

Satakunnan hyvinvointialueen esimerkki

Matti Järvinen

Vastuualuejohtaja

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Päihdekuntoutumispalvelut



- Esimerkkinä Porin katkaisuhuolto- ja päihdekuntoutumisyksikkö
- Katkaisu- vieroitushoitoasemalla saa apua päihteiden käytön keskeyttämiseen ja päihdekuntoutuksen aloittamiseen.
- Katkaisuhuolto on tarkoitettu välittömän katkaisuhoidon tarpeessa oleville. Se on lyhytaikaista akuuttihoitoa, jonka tarkoituksena on katkaista päihteidenkäyttö ja kohentaa asiakkaan fyysistä ja psyykkistä vointia. Yksikössä toteutetaan vieroitushoitoa lääkeriippuvaisille, päihteiden sekakäyttäjille, huumausaineiden käyttäjille sekä peliriippuvuudesta kärsiville. Yksikössä tehdään myös korvaushoitoasetuksen mukaisia korvaushoidon aloituksia.
- Katkaisuhuoltoasema toimii myös ennaltaehkäisevänä ja jatkohoitoon ohjaavana hoitopaikkana.
- Ympäri vuorokautista päihdekuntoutusta tarjoava Kuntoutumisyksikkö toimii jatkokuntoutumispaikkana, kun akuutti päihdekierre on katkaistu joko katkaisuhoidossa, sairaalassa tms. tai omatoimisesti kotona. Tavoitteena on vapautuminen riippuvuuskierteistä ja elämänhallinnan lisääminen, tukea päihde- tai muun riippuvuusongelmanaisen asiakkaan henkilökohtaista hyvinvointia ja toimintakykyä sekä osallisuutta yhteiskuntaan. Kuntoutumisyksikössä ei käytetä pkv-lääkkeitä (poikkeus adhd).
- Yksikössä toimii sekä avoimia että suljettuja ryhmiä.
- Hyvinvointialueen päihdekuntoutuksen ostopalveluista päättäminen on keskitetty tänne → Yhdenvertainen palvelu.

Sote-yhteistä palvelua



- Katkaisu- ja vieroitushoito on terveydenhuollon palvelua. Kirjaukset potilastietojärjestelmään.
- Päihdekuntoutus on sosiaalihuollon palvelua. Kirjaukset pääosin asiakastietojärjestelmään.
- Haaste Katkolla
 - potilas tarvitsee apua sosiaalihuollon asioissa, esimerkiksi etuusasioissa tai asuntoasioissa.
 - Tähän liittyen pitää tehdä tarvittavat kirjaukset, mutta tämä ei ole potilastietoa, vaan sosiaalihuollon asiakastietoa, jota ei saa kirjata potilastietojärjestelmään.
 - Annetun ohjeen mukaan tästä pitää tehdä sosiaalihuollon päätös sosiaaliohjauksesta. Yhden tällaisen kertaluonteisen ohjauksen vuoksi päätöksen tekemiseen menee paljon aikaa.
 - Sairaalassa vastaava hoidetaan potilastietojärjestelmään sos-lehdelle, jota ei kuitenkaan ole saatu käyttöön päihdepalveluihin.
 - Onko paikallinen ongelma vai onko vastaavaa muualla?

...

- Päihdekuntoutumisyksikössä kirjataan muuten asiakastietojärjestelmään, paitsi terveystiedot potilastietojärjestelmään (päihdehuollon potilas -lehti).
- Sosiaalihuollon ammattihenkilöt pääsevät lukemaan potilastietojärjestelmän kirjaukset. Terveystietojärjestelmän ammattilaiset pääsevät lukemaan asiakastietojärjestelmän kirjaukset, sitten kun päätös on tehty.
- Haasteena se, että lähihoitajilla on asiakastietojärjestelmissä toteuttajan rooli. He eivät pääse näkemään mitään kirjauksia asiakkaasta ennen kuin asiasta on tehty päätös eli palvelu on jo toteutuksessa (esim ei voi vastata asiakkaalle puhelimesta mitään, jos ollaan vasta suunnitelmavaiheessa, aina ei ole sos.huollon ammattihenkilöä paikalla vastamassa). Vain virassa olevilla sosiaalihuollon ammattihenkilöillä on järjestäjän rooli.
- Ratkaisu olisi antaa myös lähihoitajille järjestäjän rooli. Syystä tai toisesta tämä ei onnistu.
- Sote-yhteistä palvelua on tehty täällä aina, siinä ei ole ollut mitään ongelmia. Ongelmia on tullut vasta kirjaamisjärjestelmien ja -vaatimusten muuttumisen myötä.

